

Erling Amble:

Julen da jeg var barn

En julefeiring
på 1950-tallet
slik jeg husker den

Til Vilde, Siri, Anders, Trine og Arnt,
og deres barn og barnebarn

Etter fjorårets suksess våger jeg meg på en oppfølger i år. Den er mye mindre, og handler bare om julen.

Jeg er ikke noe julemenneske. Jeg synes julen i veldig høy grad er blitt ødelagt av at den dras i gang alt for tidlig og handler så mye om å kjøpe ting.

Men da jeg var barn var det annerledes. Da var julen fortsatt noe magisk. I denne lille boken vil jeg forsøke å formidle litt av hvordan julen var da.

Som fjorårets bok blir også denne trykket opp i et svært begrenset opplag. Men den vil også bli lagt ut på <https://erlingamble.com> i løpet av kort tid.

Stockholm/ Oslo november 2019

Erling

2

Julekalenderen var en nokså enkel sak, den bestod av en pappskive med 24 luker i. Bak hver luke var det bilde av et eller annet, men man visste aldri hva.

Det kunne være et dyr eller en kjelke eller en snømann eller hva som helst. Det var ikke så viktig. Det viktige var at det var noe som var skjult bak luken.

Litt ute i desember kom det en mann for å selge juletrær og fugle-
nek på drosjeholdeplassen nede på hjørnet.

Det var ganske høyt til taket i leiligheten der vi bodde, og alle var
enige om at vi måtte ha et juletre som var så høyt som mulig. Så vi
spurte gjerne mannen hvilket som var det høyeste treet han hadde.

Når vi hadde funnet et bra tre og et fint julenek, bar vi det opp bakken til huset der vi bodde.

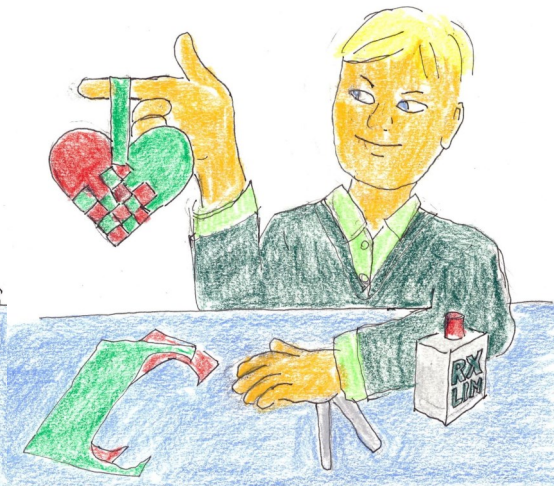

Når vi kom hjem satte vi treet ut på balkongen for at det skulle holde seg fint frem til at det skulle pyntes lille julaften.

Juleneket satte vi på et kosteskaff som også fikk stå ute på balkongen.

Vi laget juletrepynt av farget glanspapir. Det kunne enten være lange lenker eller flettede kurver. Lenkene var enklest å lage. Det var litt mer fiklete å flette sammen kurvene.

Jeg tror aldri mor orket å bake syv sorter kake til jul, men hun bakte iallfall pepperkaker, og det var vi med på.

Det var far som fikk satt opp juletreet i juletrefooten, montert juletrebelysningen og satt opp stjernen i toppen, for det var litt for høyt oppe for oss andre.

Men ellers var det vi barna som pyntet juletreet med de flettede glanspapkurvene og -lenkene, og med girlandere av sølv og remser med mange bitte små norske flagg.

Vi gikk ikke så ofte i kirken i vår familie. Men på julaften gjorde vi det. Da gikk «alle» i kirken. Og det var jo en egen stemning med

det å gå gjennom de stille gatene i vinterkvelden til kirken, der det kimte i klokketårnet og et eget slags lys strålte ut gjennom de store vinduene.

Så snart alle var kommet inn, sluttet kirkeklokkene å kime, i stedet ble det store rommet fylt med orgelmusikk, og snart begynte nesten alle å synge. De sang nokså langsomme og lange sanger.

Presten var heller ikke morsom. Jeg kjedet meg i kirken, og var glad når gudstjenesten var over, og vi kunne gå ut i vinterkvelden igjen.

Hvert eneste år etter at vi hadde vært i kirken, reiste vi opp til momo og bestefar som bodde i Eventyrveien 2 i Ullevål Haveby.

Vi fikk masse god mat, men måtte sitte veldig lenge til bords.

Etter middagen var det en lang pause, for da skulle de voksne hvile middag. Og når de hadde hvilt, skulle de drikke kaffe. Da var det heldigvis også kaker og brus til barna.

Og etter kaffen skulle vi gå rundt juletreet og synge veldig mange julesanger, mange av dem de samme som vi hadde vært med på i kirken tidligere på dagen, pluss «Og så går vi rundt om en enebærbusk».

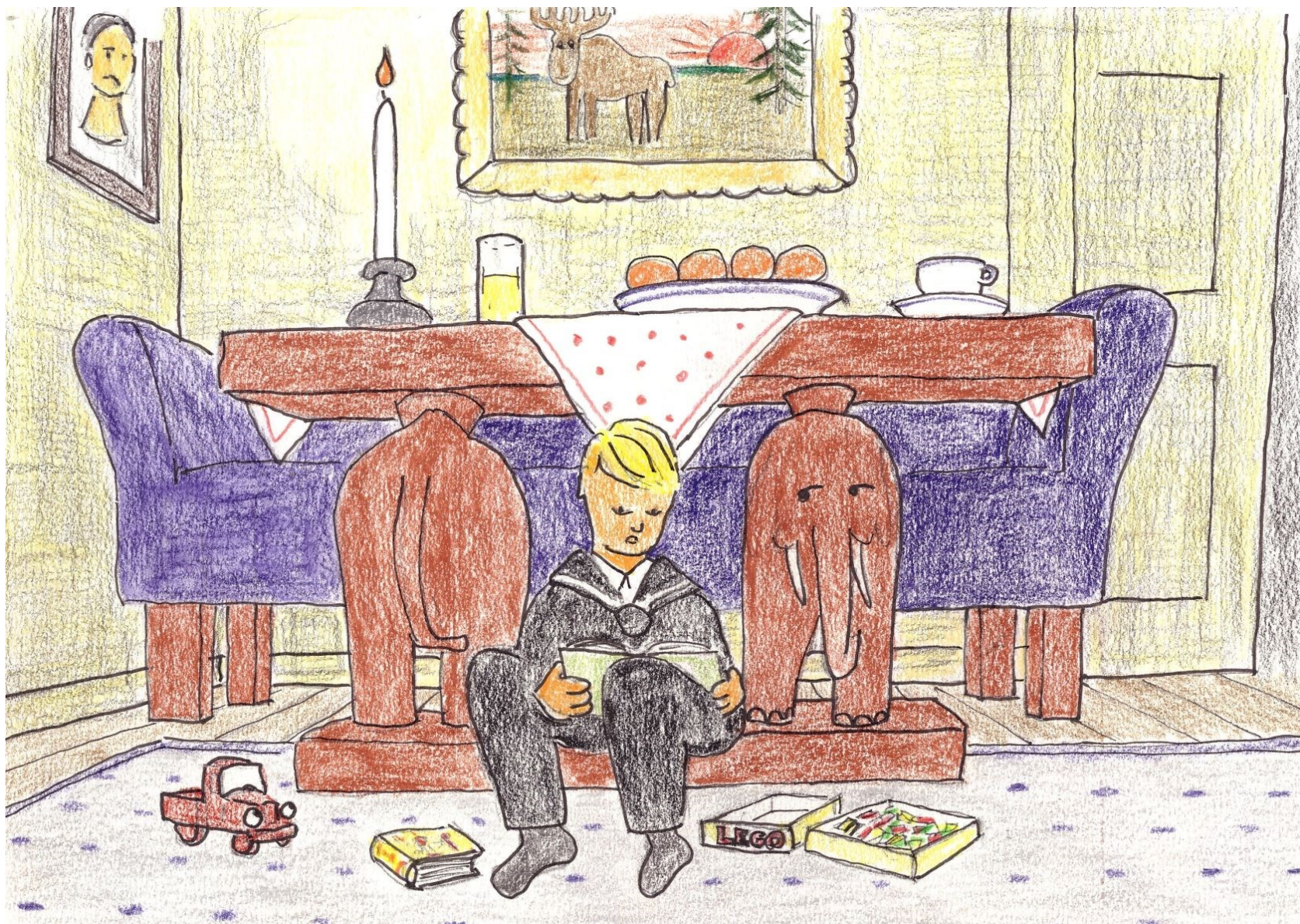

Når ingen orket å gå rundt juletreet flere ganger var det endelig blitt den tiden da julenissen pleide å komme. På en eller annen måte visste han når vi var ferdige med å gå rundt juletreet, for ikke lenge etter pleide han å ringe på.

Når han hadde kommet inn i stuen med sekken sin, så han seg litt nærsynt rundt og spurte om det fantes noen snille barn i huset. Og når han hadde fått vite at det gjorde det, begynte han å dele ut pakkene han hadde med seg,

For mange år siden, mens bestefar var til sjøs, hadde han fått et bord som var laget i Afrika og som det stod to elefanter under. Jeg elsket å sitte under det bordet.

For meg var det fineste i hele julen å sitte under elefantbordet, etter at julenissen hadde gått, og titte på de presangene jeg hadde fått.